

prkno, a poněvadž průvodčí nemohl předčasnému vystoupení zabrániti. Zjištěnými skutečnostmi nemůže se tento důkaz pokládati za provedený. Aby předčasné vystupování mohlo býti pokládáno za neodvratitelné zavinění třetích osob anebo poškozeného, musilo by býti prokázáno, že věděli o tom, že jsou pro vystupování připraveny schůdky a že budou po zastavení vlaku k vozu přistaveny. Bylo na dráze, by přiměřeným způsobem, buď ústním upozorněním neb otištěným návěštěm nebo skutečným přistavováním schůdků na předcházejících stanicích upozornila cestující, že mají sečkati s vystupováním až schůdky budou přistaveny. Pak-li by byli cestující vystupovali dříve, vystupovali ovšem na vlastní nebezpečí. Když však nebylo zjištěno, že dráha splnila tuto povinnost, naopak bylo prokázáno, že přistaviti schůdky k posledním třem vozům měl průvodčí, který předem musil utáhnouti ruční brzdu u posledního vozu a nemohl proto své další povinnosti splniti hned, když vlak zastavil, a když dráha se ani nepokusila o důkaz, že žalobce a ostatní cestující, kteří vystoupili z téhož vozu, také bez upozornění věděli, že mohou žádati o přistavení schůdků nebo že schůdky budou i bez žádosti přistaveny, sečkají-li s vystupováním, nezdařil se důkaz neodvratitelného zavinění třetích osob a poškozeného samého. I v této příčině zůstává v plné platnosti domněnka §u 1 citovaného již zákona, že předčasné vystoupení žalobcovo bez použití schodů neb můstku zavinila dráha. Dovolací vývody nejsou způsobilé, aby sprostily dráhu zodpovědnosti za žalobcův úraz, ani aby bylo uznáno na jiné rozdělení zodpovědnosti dráhy a žalobce, než jak ji rozdělily nižší soudy.

### Čís. 6779.

#### Sprostředkovatelská smlouva.

Nárok na provisi přísluší sprostředkovateli pouze tehdy, dojde-li zásluhou a přičiněním jeho skutečně k zamýšlenému výsledku, leč že by bylo jinak umluveno. Ujednáním obmyšlené smlouvy přestala však již činnost sprostředkovatelova, jenž nepozbývá nároku na odměnu, nesúčastnil-li se také provedení smlouvy nebo sešlo-li mezi stranami s jejího uskutečnění.

Měl-li sprostředkovatel obstarati koupi domu a zavázal-li se mu zjednatel, že mu vyplatí odměnu, zakoupí-li objekt, na který ho sprostředkovatel jakýmkoliv způsobem upozorní nebo který mu sám naznačí, má sprostředkovatel nárok na odměnu, když jednal o koupi určitého domu se zjednatelům a dosavadním vlastníkem, obstaral zjednateli popis domu i lustrum, zřízení jeho se zjednatelům dům prohlíželi a došli k majiteli domu a tam smlouvu dojednali, třebaž zjednatel jednal již před tím i po té o koupi domu prostřednictvím jiného sprostředkovatele.

(Rozh. ze dne 3. února 1927, Rv I 1216/26.)

Žalobě sprostředkovatele o zaplacení provise proti kupiteli nemovitosti bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšší soudem z těchto

## d ů v o d ů:

Žalovaný uplatňuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení (čís. 4 Šu 503 c. ř. s.). Uvádí, že smlouva sprostředkovatelská jest smlouvou svého druhu, musí býti přesně dle ujednání posuzována a že nárok na provisi přísluší jen tehdy, dojde-li zásluhou a přičiněním sprostředkovatelovým skutečně k zamýšlenému výsledku. Až potud možno úplně souhlasiti s vývodem dovolání, nikoli však také v té části, kde se tvrdí, že žalobcovým sprostředkováním nedošlo k tomuto kýženému cíli a že mu proto nepřisluší provise. Dohodné, nebylo-li jinak zvláště umluveno, přísluší sprostředkovateli, bylo-li jeho činností dosaženo vymíňného výsledku, jenž byl takto uskutečněn, tudíž sjednaly-li se strany o předmětu koupě a kupní ceně. Ujednáním obmyšlené smlouvy přestala však již činnost dohodcová, jenž nároku nepozbývá, nesúčastnil-li se také provedení smlouvy, nebo sešlo-li mezi stranami z její realizace (rozh. č. 1146, 1372, 2301, 3049, 3170, 3985 a j. ve sb. n. s.). Otázka, jakou činnost má sprostředkovatel vyvíjeti, řídí se napřed úmyslem stran, jinak povahou věci. Dle úmluvy ze dne 10. ledna 1925 měl žalobce obstarati žalovanému koupiti domu, hodícího se na dílny pro větší obuvnictví a zavázal se žalovaný, že zakoupí-li objekt, na který ho žalobce jakýmkoliv způsobem upozorní, neb který mu sám naznačí, vyplatí mu při uzavření koupě odměnu 2% z ceny. Ze zjištění plyne, že žalobce svými zřízenci jednal o koupi domu č. 27 se žalovaným i s posavadním majitelem K-em, obstaral žalovanému popis domu a lustrum, že zřízenci jeho s ním dům prohlíželi a došli k majiteli jeho a tam kupní smlouvu dojednali. I když tedy žalovaný o koupi téhož domu jednal prostřednictvím kanceláře B-ovy již v roce 1923 a pak znova po sprostředkovatelské činnosti zřízenců žalobcových, nevádí to nároku žalobcovu na zaplacení smluvené odměny, došlo-li jen potom skutečně ke koupi domu, poněvadž nelze upříti prokazatelnou příčinnou souvislost mezi tímto výsledkem a sprostředkovatelskou činností žalobcovou.

## Čís. 6780.

**Zástupčí moc manželova podle Šu 1238 obč. zák. nevztahuje se na taková právní jednání, k nimž se podle Šu 1008 obč. zák. vyžaduje zvláštní plná moc. Ku sjednání zápůjčky (za účelem úpisu válečné půjčky) jest zapotřebí zvláštní plné moci podle Šu 1008 obč. zák. Pokud nelze v napotomních projevech manželky spatřovati dodatečný souhlas se zápůjčkou.**

(Rozh. ze dne 3. února 1927, Rv I 1238/26.)

Žaloba žalující spořitelny proti žalované o zaplacení zápůjčky, již za žalovanou sjednal její manžel se žalobkyní za účelem úpisu válečné půjčky, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto